

İlköğretim 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi Ve Atatürkçülük Dersinde Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi*

Doç. Dr. Nurettin Gülmez

Celal Bayar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi

Sinan Alkan

Manisa Salihli Kabazlı İlköğretim Okulu Sosyal Bilgiler Öğretmeni

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, ilköğretim 8. sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi “Ya İstiklal, Ya Ölüm!” ünitesinde bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin akademik başarısına etkisini incelemektir. Araştırma, deneysel modellerden ön test son test kontrol gruplu model olarak tasarlanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 15,0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Manisa ili Salihli ilçesi Kabazlı İlköğretim Okulu’nun, 2008–2009 eğitim-öğretim yılındaki 8/A ve 8/B sınıflarında öğrenim görmekte olan 41 öğrenci oluşturmaktadır. Ön test sonuçları değerlendirilerek grupların uygulama öncesi denk olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, bilgisayar destekli öğretim yönteminin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin akademik başarılarının, geleneksel öğretim yönteminin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinden daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca cinsiyetin, öğrencilerin akademik başarılarına etkisinin olmadığı belirlenmiştir.

***Anahtar Kelimeler:** Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Bilgisayar Destekli Öğretim, Eğitim-Öğretim Teknolojisi*

The Effects Of Computer Based Teaching In Primary The 8th Class Turkish Republic Revolution History And Kemalism On Academic Success Of Students

ABSTRACT

The aim of this study is investigating effect of computer based teaching to the academic success of students for the chapter “Death or Independent!” of Turkish Republic Revolution History and Kemalism lesson of the 8th class in primary school. In the research, experimental models are designed according to the pre test and post test control group. Collected datas were analyzed by SPSS 15.0 program. Working group was consisting of 41 students of Class 8/A and 8/B of 2008–2009 academic year in Kabazlı Primary Scholl from Salihli district, Manisa. Before the pretest, it was confirmed that groups were similar with respect to academic achievement. At the end of the research, the pupils academic achievement within the experiment group to which computer based teaching method was implemented, compared with the traditional educational

---

* Bu çalışma Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde yapılan bir yüksek lisans çalışmasından üretilmiştir.

method of control group. It was reached that the experiment group of pupils were more successful than control group. In addition to this results, gender of the students had no effects on success.

Key Words: *Turkish Republic Revolution History and Kemalism, Computer Based Teaching, Education and Instruction Technology, Instructional Software*

1. Giriş

Toplumlar gelecekleri için donanımlı bireyler yetiştirmek zorundadırlar. Zamanımızda insanlar, daha çok problemlerle karşılaşmakta ve bu problemlerle baş etmesini öğrenmek durumundadır. Sorunlarla baş edemeyenler, çağın gerisinde kalmaya mahkûmdurlar. Bunun için de öncelikle nasıl bir yaşam isteniyorsa ona göre bireyleri yetiştirmek ve eğitim vermek gerekmektedir.

Günümüzde bireyler; bilgiye odaklı bir yaşamı öğrenmek, analitik düşünmek, sentez yapabilmek, sorunları çözmek ve etkili iletişim kurmak gibi becerilerle donanmış olmalıdır. Hızla çoğalan bilgi karşısında, her şeyi bilmek yerine, hangi bilgiyi nereden ve nasıl sağlayacağını bilen, seçici davranan, yani öğrenmeyi öğrenen insana gereksinim duyulmaktadır (Numanoğlu, 1999: 343). Buna bağlı olarak öğretmenin, okul yönetiminin, öğretim araç-gereçlerinin, ailelerin ve eğitim-öğretim programlarının yeniden ele alınarak öğrenci merkezli olarak hazırlanması ve sürekli olarak güncellenmesi gerekmektedir.

21. yüzyılda teknoloji, insan hayatının tamamına girmiş durumdadır ve insan hayatına büyük kolaylıklar getirmektedir. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte büyük bir kütüphanedeki bütün kitaplar cepte taşınabilmektedir. İnsanlar oturduğu yerden dünyanın istediği yerini gezebilmekte, müzeleri ziyaret edebilmekte ve dünyanın diğer ucundaki insanlarla iletişim kurabilmektedir.

Bilgi üretimi ve transfer teknolojisindeki gelişmelerin, en fazla etkilediği alanlardan biri de eğitim alanıdır (Tepecik ve Tuna, 2001: 9). Teknolojinin büyük bir hızla ilerlemesi bilgisayarların birçok alanda kullanılmasını sağlamıştır. Artık bilgisayarlar anaokuluna kadar girmiş, eğitimin her alanında kullanılabilir hale gelmiştir. O halde, bu kadar önemli olan bilgisayarı çocuklardan uzak tutmak yerine onlara nasıl yararlanacağını öğretmek gerekmektedir.

Bilgisayar eğitimle birleştirildiğinde öğrenciler, bilgiye daha hızlı ulaşabilmekte, çağdaş teknolojileri etkili kullanabilmekte, akılcı çözüm yolları önerebilmekte ve yeni teknolojiler üretebilmektedir. Pedagojik bir gerçek de, bilgisayarların öğrenme ve öğretme ortamını zenginleştirdiğidir (Takunyacı, 2007: 10).

Bilgisayarın eğitimde kullanılması, esas itibarıyla gör-ışit tekniklerinin mantıklı bir gelişimidir. Bununla beraber bilgisayar, diğer yardımcı eğitim araçları yanında yer alırken temel öğretim kavramında köklü değişikliğe yol açacağına benzemektedir. Teleskop ve mikroskopun insanın görme alanını genişletmesi gibi, bilgisayar da birçok üstün yönüyle insanın mantık ve sezgisini genişletmekte, bilim ve eğitime katkıda bulunmaktadır (Alkan, 1998: 183).

Bilgisayarlı öğretim; öğrenme ve öğretmede verimliliği artırmakta, toplam kaliteyi yükseltmekte, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri uygulamaya aktarmakta kolaylık sağlamaktadır (Şimşek, 2000:2). Bilgisayar destekli öğretim(BDÖ), öğretim sürecini ve öğrenci motivasyonunu güçlendirdiği, öğrencinin kendi öğrenme hızına göre ayarlayabildiği ve kendi kendine öğrenme ilkelerini kullanabildiği bir öğretim yöntemidir (Şahin ve Yıldırım, 1999: 58).

Öğrenciyi merkeze alan, öğrencinin aktif olmasını sağlayan ve öğretmenin rehberliğinde yürütülen bilgisayar destekli öğretim, 21. yüzyılın öne çıkan yöntemlerinden biridir. Bu yöntem sayesinde öğrenciler tarihi, coğrafyayı, fiziği, matematiği ve en önemlisi bilimsel düşünmeyi zevkli ve eğlenceli bir şekilde öğrenebilecektir.

1.2. Araştırmanın Problemi

Çağımızda güç bilgiye sahip olmak değil, bilgi üretmektir. Güçlü ve çağdaş bir ülke olabilmek için de eğitim sisteminin düşünen, yeni değerlere açık, problem çözme yeteneği ve sorumluluk duygusu gelişmiş, bilim ve teknolojiyi kullanabilen, üretebilen ve iyi vatandaşlar yetiştirmesi gerekmektedir. Bireylerin bu özellikleri kazanabilmesi için matematik, fizik, kimya, biyoloji, coğrafya gibi dersler yanında, tarih derslerine de görev düşmektedir. Tarih dersleri genelde yeniliklerden uzak olarak anlatılmakta ve bu yüzden öğrencilerin ilgisini çekmemektedir.

“Hayatta en hakiki mürşit ilimdir” diyen Atatürk’ün bizzat kendisinin ortaya çıkardığı Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersleri uygun yöntemlerle verilmemektedir. Bu ders, öğrencilerde eleştirel düşünme, empati yapma, karar verme, demokratik tutum geliştirme, problem çözme becerilerini geliştirecek özelliklerden uzaktır. Atatürk dönemi olayları ve bilgileri öğrenciye yüklenilmektedir. İlköğretimden beri sürekli aynı bilgilerin tekrarı bir süre sonra ilgisizliğe yol açmaktadır (Safran, 1999: 3).

Ders kitapları; konu anlatımları donuk, ezberlemeye yönelik, problemlere işaret edip karşılaştırma yapmayı dışlayan, kavramaya kapalı bir tarzda kaleme alınmıştır. Öğrenciler konuları hayatta lazım olacak bilgiler olarak değil, not almaya yarayan fizik ve kimya formülü gibi görmektedir. İçselleştirilmeyen bir bilgi, kavranılmadığından geçici bir süreliğine hatırd tutulduğundan kısa süre sonra unutulmaktadır (Arslan A. 2005: 67). Üniversiteye yeni giren öğrenciler üzerinde yapılan bir araştırmada öğrencilerin yaklaşık % 60’ının “inkılâp” kavramının anlamını bile bilmediği tespit edilmiştir. Dersin adı sayılabilecek bir kavramın bilinmemesi, üzerinde düşünülmesi gereken bir durumdur (Gülmez, 2003: 39).

Bilgi, iletişim ve eğitim teknolojilerindeki hızlı değişmelere karşın, tarih öğretimi büyük ölçüde kuru anlatıma ve soru cevap yöntemine dayalı bir yaklaşımdan sıyrılmadığı için bu gelişmelerden yeterince yararlanmadığı anlaşılmaktadır(Aslan, 2005:110).

Okuldaki geleneksel öğretim, çoğunlukla bir dizi bilgi parçasının öğrenciye aktarılması ve bunların ezberletilmesiyle sınırlı kalmaktadır. Müfredat düşünme ve problem çözme yeteneklerini geliştirici içerik taşımamaktadır. Düşünme yeteneği gelişmeyen bir öğrencinin en büyük zihinsel etkinliği de depoladığı bilgiyi geri çağırarak olduğundan, dağarcığındaki bilgiyi nasıl kullanacağını dahi bilememektedir (Özden, 2000: 19). Geleneksel öğretim, öğrenci başarısını istenilen düzeyde yükseltmemekte ve gençleri hayata yeterince hazırlamamaktadır.

Türkiye'nin hızla değişen ve gelişen dünyada çağdaş medeniyetler arasında yerini alabilmesi için, öğrencilerin daha aktif katılabildiği ve yaratıcı düşünebildiği yöntemlerin ve etkili öğretim materyallerinin kullanılması gerekmektedir. Bu özellikler dikkate alındığında öne çıkan öğretim yöntemi ise bilgisayar destekli öğretimdir.

Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük derslerinin amaçları dikkate alındığında, bilgisayar destekli öğretim yönteminin kullanılması doğru bir yaklaşım olabilir. Ancak, Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin öğretiminde bilgisayar destekli öğretim yönteminin akademik başarıya etkisi nedir? Bu soru çalışmanın ana problemini ifade etmektedir.

1.2.1. Araştırmanın Alt Problemleri

1. Bilgisayar destekli öğretimin uygulandığı deney grubu ile geleneksel yöntemin uygulandığı kontrol grubunun ön test sonuçları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

2. Kontrol grubunun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

3. Deney Grubunun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

4. Deney grubu ile kontrol grubunun son test sonuçları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

5. Deney ve kontrol grubunun Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi ön test ve son test puanları cinsiyete göre bir farklılık göstermekte midir?

1.3 Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, ilköğretim 8.sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi “Ya İstiklal, Ya Ölüm!” ünitesi konularının bilgisayar destekli öğretim yöntemi ve geleneksel öğretim yöntemi ile öğretildiğinde öğrencilerin akademik başarıları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını ortaya çıkarmaktır.

1.4 Araştırmanın Önemi

Türkiye Cumhuriyeti ve İnkılâp Tarihi dersinin amacı; çağın ihtiyaç duyduğu ve çağdaş değerleri benimsemiş, Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Atatürk'ün istediği, gelişme ve yeniliğe açık, ayakları üstünde durabilen, soran ve cevap verebilen, zaman ve mekân içindeki konumunu belirleyebilen, kararını

kendi verebilen, kendine ve başkalarına saygı ve sevgi duyabilen, kendiyile ve insanlıkla barışık, merak edip araştıran, araştırmadan hiçbir şeye inanmayan, çevreye karşı duyarlı ve insan haklarına saygılı, silahlanmaya karşı ve barışçı, aklını ve bilimi rehber olarak kullanan insanlar yetiştirmektedir(Gülmez, 2003: 1076).

Türkiye'nin hangi şartlarda Kurtuluş Savaşı'na girdiğinin, Türk toplumunun Kurtuluş Savaşı'ndaki mücadelesinin, modern Türkiye Cumhuriyeti'nin oluşması için yapılan inkılâpların ve Atatürk ilkelerinin genç nesillere öğretilmesi gelecekte güçlü, çağdaş bir Türkiye açısından büyük öneme sahiptir. Bundan dolayı iyi, etkin, duyarlı bir vatandaş yetiştirmede Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine büyük görev düşmektedir. Bu amaçla yapılacak araştırmanın şu noktalara katkı sağlaması öngörülmektedir:

- Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin işlenişini bilgisayar ile zenginleştirmek ve öğrencilerin hem görme hem de işitme duyularına hitap etmek,
- Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin hedeflerine ulaşırken ortaya çıkabilecek sorunların giderilmesinde BDÖ'nün katkılarını ortaya koymak,
  - 21. Yüzyılın hızla gelişen teknolojisine öğrencileri hazırlamak,
  - Dersleri daha zevkli ve etkili hale getirerek öğrencilerin aktif katılımlarını sağlamak,
  - Tarih öğretiminde BDÖ'nün etkisini ortaya koymak,
  - BDÖ konusunda öğretmenlere yardımcı olmak,
  - BDÖ alanında yapılacak araştırmalara katkı sağlamaktır.

1.5. Araştırmanın Modeli

İlköğretim 8. sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin başarısına etkisini belirlemek için yapılan bu araştırmada “Ön test- Son test Kontrol Gruplu Deneysel Model” kullanılmıştır.

Ön test-son test kontrol gruplu deneysel modelde, yansız atama ile oluşturulmuş iki grup bulunmaktadır. Bunlardan biri deney, öteki kontrol grubu olarak kullanılmıştır. Her iki grupta da deney öncesi ve deney sonrası ölçmeler yapılmıştır (Karasar, 2004: 97). Modelin görsel gösterimi Tablo 1'deki gibidir.

Tablo 1: Çalışmanın Deneysel Deseni

GRUPLAR	ÖNTEST	İŞLEM	SONTEST
Deney Grubu	“Ya İstiklal, Ya Ölüm!” ünitesi başarı testi	Bilgisayar Destekli Öğretim 5 Hafta	“Ya İstiklal, Ya Ölüm!” ünitesi başarı testi
Kontrol Grubu	“Ya İstiklal, Ya Ölüm!” ünitesi başarı testi	Geleneksel Öğretim 5 Hafta	“Ya İstiklal, Ya Ölüm!” ünitesi başarı testi

Yansız olarak seçilen gruplara öncelikle ön test uygulanmıştır. Ön test uygulanmasının amacı süreç öncesi gruplar arasında akademik başarı yönünden eşitliğin olup olmadığını tespit etmektir. Daha sonra 5 hafta süreyle deney grubuna bilgisayar destekli öğretim uygulanırken, kontrol grubuna ise ders öğretmeni tarafından öğretim, öğretim programındaki ilkelere uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Uygulama sonunda her iki gruba da son test yapılmıştır. Son testin yapılmasının amacı ise ön test sonuçlarıyla karşılaştırılarak akademik başarının ne derece arttığını tespit etmek ve uygulanan yöntemin etkililiğini ortaya koymaktır. Elde edilen bulgular SPSS 15,0 (Statistical Packages for Social Sciences) programı ile analizlenmeye çalışılmıştır.

1.6. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Manisa ili Salihli ilçesindeki Kabazlı İlköğretim Okulu 8/A ve 8/B sınıflarında okuyan 41 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubunu oluşturan öğrenciler önceki öğretim dönemi yılsonu genel başarı puanlarına göre yansız olarak iki ayrı sınıfa ayrılmıştır. Tablo 2’de çalışma grubu gösterilmektedir.

Tablo 2: Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrenciler

GRUPLAR	SINIF	MEVCUT
Deney Grubu	8/A	21
Kontrol Grubu	8/B	20

1.7. Veri Toplama Araçları

Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi “Ya istiklal, Ya Ölüm!” ünitesinin kazanımlarına bağlı olarak bir başarı testi hazırlanmıştır. Ön test ve son testte kullanılan bu başarı testi çoktan seçmeli olmak üzere 4 seçenekten ve 25 maddeden oluşmaktadır.

Testin kapsam geçerliğinin sağlanması için başarı testindeki soruların tüm konu içeriğini örneklemesine ve kapsadığı soruların her birinin ölçmek istediği davranışı en iyi derecede ölçmesine (Tekin, 2000: 45) özen gösterilmiş ve uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzman olarak matematik ve istatistik öğretim görevlisi Hürriyet Bilge’nin, Sosyal Bilgiler ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretmenlerinden beşinin görüşleri

alınmıştır. Bu görüşler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra başarı testi tekrar tez danışmanına gösterilerek son şeklini almıştır.

1.8. Verilerin Analizi

Ölçme araçları yoluyla toplanan veriler, kontrol edilerek elde edilen veriler bilgisayara aktarılmıştır. Kontrol ve deney grubunun ön test ve son test doğru-yanlış sayıları, başarı puanları, aritmetik ortalamalar ve standart sapmalar hesaplanmıştır. Aynı grup içinde ön test ve son test puanlarının farkını analiz etmek için eşleştirilmiş gruplar t-testi (Paired Samples Test) kullanılmıştır. Deney ve kontrol grubunun birbirleriyle karşılaştırılmasında ve cinsiyete göre farklılıkların hesaplanmasında bağımsız gruplar t- testi (Independent Samples Test) kullanılmıştır. Anlamlılık için hata payı 0,05 olarak kabul edilmiştir. Bu araştırma ile ilgili tüm istatistiksel çözümlenmelerde SPSS 15,0 paket programı ve Microsoft Office Excel programından yararlanılmıştır.

2. Bulgular ve Yorumlar

Deney ve kontrol gruplarına yapılan ön test ve son testlerden elde edilen veriler SPSS programı ile istatistiksel olarak anlamlandırılmaya çalışılmıştır. Bu bölümde alt problemlere ilişkin olarak istatistikî bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

2.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Deney grubu ile kontrol grubunun ön test analiz sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: Deney ve Kontrol Gruplarının Ön Test Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin t- Testi Sonuçları

GRUPLAR	N	$\bar{X}$	SS	t	Sd	P
DENEY	21	51,81	19,120	0,132	39	0,895
KONTROL	20	51,00	20,016			

Uygulama öncesinde deney ve kontrol gruplarına yapılan ön test sonucunda deney grubu aritmetik ortalamasının $\bar{X} = 51,81$ ve kontrol grubu aritmetik ortalamasının $\bar{X} = 51,00$ olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlardan hareketle iki grup arasında belirgin bir farklılığın olmadığı sonucuna ulaşılabilir. Ayrıca, başarılar arasındaki farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını ölçmek amacıyla bağımsız gruplar t testi yapılmıştır. Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin ön test puanları arasında anlamlı düzeyde bir farklılık tespit edilmemiştir [$t_{(39)}=0,132$; $p>0,05$].

P değerine baktığımızda, $p=0,895$ değerini görürüz. Bu değer $p > 0,05$ 'in çok üstünde olması deney ve kontrol grupları arasında, "Ya İstiklal, Ya Ölüm!" ünitesinde ön test değerlerine göre başarı farklılığının olmadığını gösterir. Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi başarılarının, deney öncesinde birbirine yakın olduğu belirlenmiştir. Böylelikle son testler üzerinde bağımsız değişkenlerin etkisi daha kolay anlaşılacaktır.

2.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Kontrol grubu öğrencilerinin ön ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığının araştırılması amacıyla yapılan t testi sonuçları tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Kontrol Grubunun Ön Test ve Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin t- Testi Sonuçları

	N	$\bar{X}$	SS	t	Sd	P
ÖNTEST	20	51,00	20,016	2,945	19	0,008
SONTEST	20	60,80	15,056			

Tablo 4 incelendiğinde kontrol grubu öğrencilerinin ön test puan ortalamaları ($\bar{X} = 51,00$) ile son test puan ortalamaları ($\bar{X} = 60,80$) arasında farklılık olduğu görülmektedir. İstatistiksel olarak fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t testi sonucunda kontrol grubunun ön test ve son test puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu ortaya çıkmıştır [$t_{(19)} = 2,945$; $p < 0,05$]. Kontrol grubunda da soru-cevap, tartışma, anlatım yöntemlerinin kullanılması ve birçok etkinliğin yapılması ön teste göre son test sonuçlarının yüksek olmasına neden olmuştur. Her öğretim ortamında, istenilen düzeyde olmasa da bir miktar öğrenme sağlanmaktadır.

2.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Çalışmanın deney grubu öğrencilerinin başarısında etkisinin olup olmadığını belirlemek amacıyla dersin başında ve sonunda öğrencilere verilen başarı testinin puan ortalamalarına ilişkin yapılan eşleştirilmiş gruplar t testinden elde edilen bulgular tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5: Deney Grubunun Ön Test ve Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin t- Testi Sonuçları

	N	$\bar{X}$	SS	t	Sd	p
ÖNTEST	21	51,81	19,120	7,678	20	0,000
SONTEST	21	81,52	13,593			

Tablo 5'te görüldüğü gibi deney grubu öğrencilerinin ön test puan ortalamaları ($\bar{X} = 51,81$) ile son test puan ortalamaları ($\bar{X} = 81,52$) arasında büyük farklılık ortaya çıkmıştır. İstatistiksel olarak fark olup olmadığını belirlemek için yapılan t testi sonucunda deney grubunun ön test ve son test puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu ortaya çıkmıştır [$t_{(20)} = 7,678$; $p < 0,05$]. Bu verilere göre bilgisayar destekli öğretimin uygulandığı deney grubunda öğrencilerin başarılarının önemli oranda arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bilgisayar destekli öğretimde kullanılan ders yazılımının, öğrenci seviyesine ve öğretim programına uygun olması, öğrencilerin birden fazla duyusuna hitap etmesi başarının yüksek olmasına sebep olmuştur denebilir.

Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde bilgisayar destekli öğretimin kullanılmasıyla beraber; öğretim ortamı daha eğlenceli hale gelmiş, öğrenme kolaylaşmış ve hızlanmıştır.

2.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt probleminin analizinde deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son test başarı puanları arasında anlamlı farklılık olup olmadığı t testi ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6: Deney ve Kontrol Gruplarının Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin t- Testi Sonuçları

GRUPLAR	N	$\bar{X}$	SS	t	Sd	p
DENEY	21	81,52	13,59	4,630	39	0,000
KONTROL	20	60,80	15,06			

Tablo 6’da deney ve kontrol gruplarının son testlerinin istatistiklerine bakıldığında, deney gurubunun son test ortalaması $\bar{X}=81,52$ iken kontrol gurubunun ortalaması $\bar{X}=60,80$ çıkmıştır. Deney gurubu aritmetik ortalaması, kontrol grubu aritmetik ortalamasına göre yüksek çıkmıştır. Bilgisayar destekli öğretim yapılan deney grubunda, geleneksel öğretim yapılan kontrol gurubuna göre son test ortalamalarının yüksek çıkması öğrenci başarısı üzerinde BDÖ lehine anlamlı bir farkın olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, deney ve kontrol grubunun son test başarı puanlarının farklılığının istatistiksel olarak anlamlandırılması için bağımsız gruplar t testi yapılmıştır. P değerinin 0,05’in altında olması deney ve kontrol grupları arasında son test değerlerinde anlamlı bir farkın olduğunu göstermektedir [$t_{(39)}=4,630$; $p<0,05$].

Ön test ve son test karşılaştırmalarında hem deney hem de kontrol grubu lehine puan artışı tespit edilmiştir. Bu durum, her iki grupta da ilgili öğretimlerin gerçekleştirilmesinden dolayı beklenen bir sonuçtur. Ancak başlangıçta eşit olan grupların deneysel işlem uygulandıktan sonra yapılan son test sonucunda başarı puan ortalamaları arasında büyük farklılıklar ortaya çıkmıştır.

Böylece, BDÖ yönteminin, geleneksel öğretim yöntemine göre daha etkili bir öğretim yöntemi olduğu ve BDÖ yönteminin uygulandığı gruptaki öğrenci başarılarının, geleneksel öğretim yönteminin uygulandığı gruptaki öğrencilere oranla daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Bu araştırma kapsamında Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde bilgisayar destekli öğretimin uygulanmasıyla beraber şu sonuçlara ulaşıldığı söylenebilir:

- BDÖ’ nün öğrenci merkezli bir yöntem olması, animasyon, fotoğraf ve video görüntüleri, öğrencilerin sürekli aktif olması başarıyı olumlu yönde etkilemiştir.
- Öğrenciler, her konudan sonra değişik türden soruları cevaplandırmaya çalıştıkları için tekrarlar sayesinde öğrenmede kalıcılık artmıştır.
- Görsel ve işitsel uyarıcıların çokluğu nedeniyle konularda geçen soyut kavramlar, savaşlar ve olaylar görselleştirildiği için öğrenciler dersi daha kolay anlamışlardır.

Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde deney grubunda bilgisayar destekli öğretimin uygulanması sonucunda araştırmacının kendi gözlemleri şu şekilde belirtilmiştir:

- Öğrenme kolaylaşmış ve hızlanmıştır.
- Öğretim ortamı daha eğlenceli hale gelmiştir.
- Öğrenciler, bilgisayar ile birebir etkileşime girdikleri için öğrencilerin derse karşı ilgileri ve sevgileri artmıştır.
- Bilgisayar destekli öğretimden sonra öğrencilerin sordukları açık uçlu sorular değerlendirildiğinde, öğrencilerin düşünme ve hayal güçlerinde olumlu gelişmeler sağlanmıştır.

Deneyel uygulama sonucunda elde edilen bulgular daha önce yapılan BDÖ ile ilgili araştırma sonuçları ile benzerlikler göstermektedir. Aksu(2002), Hücuptan (2006), Kuş (2006), Olgun(2006), Sırabaşı(2006), Çelik(2007), Pektaş(2008), Özel(2008) ve Tankut(2008) bilgisayar destekli öğretim ve geleneksel öğretimin karşılaştırılması çalışmalarını yapmışlar ve bilgisayar destekli öğretimin geleneksel öğretimden üstün olduğunu belirlemişlerdir.

2.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 7 ve 8’de cinsiyete göre kontrol ve deney grubunun Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi puanları arasında fark olup olmadığını gösteren ön test ve son test sonuçlarının analizi gösterilmiştir.

Tablo 7: Kontrol Grubunun Cinsiyet Değişkenine Göre Ön Test ve Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin t- Testi Sonuçları

	GRUPLAR	N	$\bar{X}$	SS	t	Sd	p
ÖNTEST	KIZ	12	52,00	15,54	0,240	18	0,815
	ERKEK	8	49,50	26,53			
SONTEST	KIZ	12	59,67	11,75	0,364	18	0,723
	ERKEK	8	62,50	19,82			

Kontrol ve deney gruplarında erkek ve kız öğrenciler arasında ön test ve son test değerlerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir. Kontrol grubundaki erkek öğrencilerin Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi başarısının kız öğrencilerin başarısından biraz daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna karşılık deney grubundaki aritmetik ortalamalar değerlendirildiğinde kız öğrencilerin, Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi başarısının erkek öğrencilerden yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ancak bu farklılıklar, anlamlı farklılıklar düzeyinde değildir.

Tablo 8: Deney Grubunun Cinsiyet Değişkenine Göre Ön Test ve Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin t- Testi Sonuçları

	GRUPLAR	N	$\bar{X}$	SS	t	Sd	p
ÖNTEST	KIZ	10	54,80	16,66	0,674	19	0,508
	ERKEK	11	49,09	21,55			
SONTEST	KIZ	10	85,20	16,44	1,194	19	0,247
	ERKEK	11	78,18	10,02			

Bu alt problemin sonucuyla benzer olarak Olgun(2006), Pektaş(2008) ve Özel(2008) tarafından yapılan bilgisayar destekli öğretimin geleneksel öğretimle karşılaştırıldığı araştırmalarda da cinsiyetin akademik başarıya etkisinin olmadığı belirlenmiştir.

3. Sonuçlar

Bu bölümde, araştırmanın bulguları ve yorumlarına dayalı olarak ulaşılan sonuçlara değinilmiştir.

1- Uygulama öncesinde yapılan ön test sonuçları değerlendirildiğinde deney ve kontrol grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Her iki grubun uygulama öncesinde akademik başarıları bakımından eşit düzeyde oldukları belirlenmiştir.

2- Kontrol grubunun ön test başarı puanları ile son test başarı puanları arasında son test sonuçları lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Geleneksel öğretimin de öğrenmeyi bir miktar sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

3- Deney grubunun ön test başarı puanları ile son test başarı puanları arasında son test sonuçları lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Bilgisayar destekli öğretim yöntemi öğrencilerin başarı seviyelerini yüksek derecede artırmıştır.

4- Deney grubunun son test başarı puanları ile kontrol grubunun son test başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu sonuca göre; bilgisayar destekli öğretim yöntemi ders başarısında geleneksel yöntemle orana daha etkilidir. Her iki grubun son test sonuçları karşılaştırıldığında deney grubunun başarısının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

5-Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin başarısının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak farklılaşmadığı anlaşılmıştır.

6- İstatistiksel sonuçların yanında, bilgisayar destekli öğretim yapılan deney grubundaki öğrencilerin kontrol grubundaki öğrencilere göre Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine daha fazla ve severek katıldıkları gözlenmiştir.

7- Bilgisayar destekli öğretimin etkileşimli olması, ilgi çekici olması, fazla sayıda görsel ve işitsel materyallerin kullanılması öğrenci başarısını olumlu yönde etkilemiştir. Bilgisayar destekli öğretiminin geleneksel öğretim yöntemine göre üstün olduğu belirlenmiştir.

4. Öneriler

1- Eğitimin, bireyleri geleceğin şartlarına uygun ve çağdaş olarak yetiştirmesi gerektiği göz önünde bulundurulduğunda, eğitimcilerin bilgi teknolojilerini bilinçli bir şekilde kullanmaları gerektiği ortaya çıkmaktadır.

2- Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde öğretmenlerin bilgisayar destekli öğretimi kullanmaları teşvik edilmelidir. Bilgisayar destekli öğretimin başarıya ulaşmasında en büyük pay öğretmene aittir. Bu nedenle, öğretmenlere hizmet içi eğitimler yoluyla bilgisayar

teknolojileri ve kullanımlarıyla ilgili eğitimler verilmelidir. Bilgisayar kullanmayı bilmeyen öğretmen kalmamalıdır.

3- Okullarda bilişim teknolojileri sınıfları oluşturulmalıdır. Öğrencilerin araştırma yapabilmeleri ve sanal gezileri yapabilmeleri için okullarda, hatta her sınıfta en az bir tane bilgisayar, yazıcı, tepegöz, projeksiyon cihazı, tarayıcı ve ses sistemi bulunmalıdır. Bu araçlar günün teknolojisine uygun olmalı ve ihtiyaçlara cevap verebilmelidir. Öğretim yazılımları bilgisayarlarda sorunsuzca çalışabilmelidir. Okullarda Sosyal Bilgiler sınıfları oluşturulmalı ve uygun araç-gereçler bu sınıfta hazır bulundurulmalıdır.

4- Öğretmen, öğretimi iyi planlamalıdır. Bilgisayar destekli öğretim, öğretmen tarafından en uygun zamanlarda kullanılmalıdır. Öğretmen, derse hazırlıklı gelerek öğrencilere yol gösterici olmalı, öğrencilerin birbirlerine ve öğretmene soru sormalarını, teknolojiden yararlanmalarını teşvik etmelidir.

5- Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi ile ilgili olarak ders yazılımlarının azlığı dikkat çekmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı, daha fazla, kaliteli ve ucuz yazılımlar hazırlanması konusunda yazılım çalışmalarını desteklemeli ve hatta Bakanlığa bağlı ders araçları geliştirme merkezini çağdaş koşullara göre yeniden yapılandırmalıdır. Milli Eğitim Bakanlığı, sanal kütüphaneler oluşturarak öğrencilerin ve öğretmenlerin hizmetine açmalıdır.

KAYNAKÇA

- AKSU, D. (2002), **Bilgisayar Destekli Öğretim Etkinliklerinin İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersi Erişilerine Etkisi** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- ALKAN, C. (1998), **Eğitim Teknolojisi**, Anı Yayıncılık, Ankara.
- ARSLAN, A. (2005), **“İnkılâp Tarihi ve Tarih Derslerinde Başarı Nasıl Sağlanabilir?”**, İlk ve Orta Öğretim Kurumlarında Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Konularının Öğretimi: Mevcut Durum, Sorunlar ve Çözüm Önerileri, Haz. Mehmet Saray ve Hüseyin Tosun, Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara.
- ASLAN, E. (2005), **“Türkiye’de Tarih Eğitiminin Sorunları”**, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 18, 106–114.
- ÇELİK, E. (2007), **Ortaöğretim Coğrafya Derslerinde Bilgisayar Destekli Animasyon Kullanımının Öğrenci Başarısına Etkisi** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- GÜLMEZ, N. (2003), **“Üniversiteye Yeni Gelen Öğrencilerin Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersi Bilgi Seviyeleri”**, Atatürkçü Bakış, 2, 4. 29–71.
- GÜLMEZ, N. (2003), **“Üniversite Gençliğinin Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersine Bakışı”**, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, 57, 19. 1043–1088.
- HÜCUPTAN, M. L. (2006), **Bilgisayar Destekli Öğretimin 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğrenci Başarısına Etkisi** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- KARASAR, N. (2004), **Bilimsel Araştırma Yöntemi**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- KUŞ, Z. (2006), **İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Karadeniz Bölgesi ve İç Anadolu Bölgesi Konularının Bilgisayar Destekli Öğretiminin Öğrencilerin Akademik**

- Başarıma Etkisinin Değerlendirilmesi** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- NUMANOĞLU, G. (1999), “**Bilgi Toplumu-Eğitim-Yeni Kimlikler-II: Bilgi Toplumu ve Eğitimde Yeni Kimlikler**”, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 32, (1-2), 341-350.
- OLGUN, A. (2006), **Bilgisayar Destekli Fen Bilgisi Öğretiminin Öğrencilerin Fen Bilgisi Tutumları, Biliş üstü Becerileri ve Başarılarına Etkisi** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Osmangazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- ÖZDEN, Y. (2000), **Öğrenme ve Öğretme**, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- ÖZEL, S. F. (2008), **Bilgisayar Destekli Öğretim Materyallerinin Öğrencilerin Tutum ve Başarılarına Etkisi** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- PEKTAŞ, M. (2008), **Biyoloji Öğretiminde Yapılandırmacı Yaklaşımın ve Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrenci Başarısı ve Tutumlarına Etkisi** (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- SAFRAN, M. (1999), “**Eğitimbilimi Açısından Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Öğretimi**”, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Öğretimi Sempozyumu, Ankara.
- SIRABAŞI, A. (2006), **Bilgisayar Destekli Öğretimin Lise Öğrencilerinin Asit Baz ve HP Konusunu Öğrenmedeki Başarılarına ve Kimyaya Karşı Olan Tutumlarına Etkisinin Geleneksel Yöntemle Karşılaştırılması** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- ŞAHİN, T. Y. Yıldırım, S. (1999), **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**, Anı Yayıncılık, Ankara.
- ŞİMŞEK, A. (2000), **Eğitim İletişimi**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- TAKUNYACI, M. (2007), **İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Geometri Başarısında Bilgisayar Destekli Öğretimin Etkisi** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- TANKUT, Ü. S. (2008), **İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Bilgisayar Destekli Eğitimin Akademik Başarıya ve Kalıcılığa Etkisi** (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- TEPECİK, A. Tuna, S. (2001), “**Plastik Sanatlar Eğitiminde Bir Araç Olarak Bilgisayar Kullanımı**”, Çağdaş Eğitim Dergisi, 277, 8-12.
- TEKİN, H. (2000), **Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme**, Yargı Yayınları, Ankara.

